

kommende over for de grønlandske revisionskrav i den retning. Dette kunne nok have været på sin plads, om forfatteren her havde anstillet nogle betragtninger over, om den danske fastholden ved et statsretligt hjemmestyre ud over at hvile på formel grundlovsjura kunne forklares ved, at statens forhandlere netop tog grundlovens omfavelse af Grønland i 1953 alvorligt og i den så den bedste garanti for at fastholde en dansk forpligtelse til også fremover at yde de betragtelige overførsler til det grønlandske samfund.

I den detaljerede gennemgang af, hvordan ordningens enkelte dele nærmere bestemmer det statsretlige hjemmestyre, der blev resultatet, vies med rette råstofproblematikken megen opmærksomhed (36 sider). Det var et punkt, som grønlænderne fra starten var enige om skulle være særanliggende, men det blev taget helt ud af ordningen og blev reguleret som et særligt fællesanliggende med betydelig praktisk overvægt til den danske side. Brøsted antyder (s. 35), at der lå kernen i den danske uvilje til at anerkende grønlænderne som et folk med folkeretslige rettigheder. Og det kan være lige så god en arbejdshypotese som nogen anden. Beklageligvis har Brøsted ikke fundet plads til at gå nærmere ind i en analyse af årsagerne til den danske indgriben, men det er givet et problem, som vil beskæftige den fremtidige forskning.

Afslutningsvis er der grund til at understrege, at det er et redeligt arbejde. Der er ingen citatfusk, der er ingen skæv præsentation eller referater af kilderne. Forfatterens ståsted er klart vedgået, men hvor han selv tager fat, må man forberede sig på nogle argumentationskæder, der nok har orden i den formelle logik, men som måske hviler for meget netop på den.

Axel Kjær Sørensen

Erik Carlé: *Døden i Vestre*. (Gyldendal 1980, 123 s.)

Hvad der helt ensidigt gør denne bog interessant er den omstændighed, at forfatteren har ydet kirkelig bistand ved omkring 30 henrettelser af landssvigere; han blev nemlig ansat som medhjælper for præsten ved Københavns fængsler 1948 med tjeneste ved Vestre Fængsel.

Hos Karl O. Christiansen kan man læse om landssvigernes sociologiske baggrund (Mandlige landssvigere i Danmark under besættelsen, 1950. Landssvigerkriminaliteten i sociologisk belysning, 1955). Hos Carlé får man en smule indtryk af de enkelte skæbner, grupperet af forfatteren i »De enfoldige«, idealisterne, opportunisterne etc. Carlés bog giver ingen støtte for tilhængere af dødsstraf. Tværtimod. Forfatterens holdning er klar ud fra de erfaringer, han har gjort. »Man kan ikke gøre mennesker til bøddler,« skriver han. Og han er klar til at tage konsekvensen: »Hellere de lange knives nat end juridisk akrobatik«.

Carlé argumenterer dog ikke særlig skarpt for synspunktet i sin bog, der i passager virker lidt udflydende. Han er sjælesørgeren, hos hvem passiviteten nødvendigvis må have overtaget.

Ib Gejl

Erik Mader: *SF under »det røde kabinet« 1966-1968*. (Odense Universitetsforlag, 1979). 242 s.

Det første arbejderflertal er en af de centrale episoder i de sidste årtiers danske historie. Den fængsler ved sin umiddelbare dramatik. Den socialdemokratiske mindretalsregering gjorde efter valget 22. november 1966 sin eksistens afhængig af samarbejdet med et parti, der var i gang med et forsøg på at